

Rammeaftale 2018

Udviklingsstrategi og styringsaftale

Rammeaftale for det specialiserede social- og specialundervisningsområde i Midtjylland

Indhold

Forord	3
Vision for Rammeaftale 2018	4
Sammenfatning	5
Udviklingsstrategi 2018	7
Styringsaftale 2018	11
Kontakt	14
Processen bag Rammeaftale 2018	14
Bilag til Rammeaftale 2018	15

Forord

En ny Rammeaftale baner vejen

Retningen i Rammeaftale 2018 er politisk sat med indspil fra kommunerne og regionen, og med udgangspunkt i en fælles vision om, at borgeren er i centrum og, at det er borgerens samlede tilværelse og livskvalitet, det handler om.

Rammeaftale 2018 er altså ikke bare en ny udgave af de tidligere års rammeaftaler. Den er nytænkt i form og indhold så den både er mere læsevenlig og mere fokuseret på den strategiske retning.

Den sætter en retning, som de 19 midtjyske kommuner og Region Midtjylland sammen ønsker for udviklingen af de specialiserede social- og undervisningstilbud, som vi har til gavn for borgere med handicaps og psykiske eller sociale problemstillinger i Midtjylland.

I arbejdet er et væsentligt pejlemærke, at fællesskab, uddannelse og beskæftigelse står centralt i borgerens tilværelse såvel som i den indsats borgere med særlige udfordringer tilbydes, af kommunen, af regionen og i samspil med borgerens eget netværk.

God arbejdslyst.

Jan Petersen, KKR formand

Vision for Rammeaftale 2018

Formål med rammeaftalen

Det er kommunernes ansvar at koordinere det specialiserede socialområde og specialundervisningsområde. Som følge heraf har kommunerne ansvaret for at udarbejde en årlig rammeaftale i samarbejde med regionen.

Rammeaftalen består af en udviklingsstrategi og en styringsaftale, der tilsammen skal sikre principper for koordinering og udvikling på tværs af kommunerne og regionen.

Det er særligt vigtigt i forhold til små og komplekse målgrupper, hvor det skal sikres at ekspertise og ressourcer anvendes hensigtsmæssigt.

Samtidig skal rammeaftalen bidrage til effektiv udnyttelse af tilbuddene og områdets økonomiske ressourcer samt klare aftaler om køb og salg af pladser.

Fælles mål og visioner for borgerne

Samarbejdet på det specialiserede social- og specialundervisningsområde i Midtjylland kendetegnes ved, at det gør en forskel for borgerne.

Vi arbejder sammen på tværs af kommuner og region for:

- At borgeren har mest muligt ansvar og indflydelse på eget liv med fokus på livskvalitet
- At indsatser hænger sammen og skabes sammen med borgeren, hele vejen rundt
- At borgerens ressourcer kommer i spil og skaber værdi i en tidlig og fokuseret indsats
- At alle er en del af et fællesskab

Sammenfatning

Udviklingsstrategi 2018

Udviklingsstrategien koordinerer udviklingen af tilbud på det specialiserede social- og undervisningsområde på tværs af de 19 midtjyske kommuner og Region Midtjylland.

I forbindelse med udviklingsstrategien har kommunerne lavet en vurdering af deres nuværende og fremtidige behov for tilbud og pladser. Vurderingerne viser, at kommunerne overordnet set oplever sammenhæng mellem deres behov og udbuddet af tilbud.

Der er udvalgt 2 udviklingsområder, som kommunerne og regionen ønsker at sætte fælles fokus på i 2018:

1. Voksenhandicap - implementering af rammepapir
2. Effekt og progression - hvordan ved vi, at indsatsen virker?

Læs mere om udviklingsstrategien her.

Styringsaftale 2018

Styringsaftalen skal lægge rammerne for kapacitets- og prisudviklingen i det kommende år for de omfattede tilbud i regionen. Styringsaftalens primære formål er styring og overblik over takstudviklingen.

Desuden beskriver styringsaftalens bilag principperne for finansiering, takstberegning og betalingsmodeller for kommunale og regionale sociale tilbud i Midtjylland.

I styringsaftalen for 2018 fortsættes KKR Midtjyllands beslutning om at kommunerne og regionen skal udmønte en takstreduktion på min. 3 pct. i perioden 2015-2018

Herudover sættes fokus på metoder og værktøjer til udgiftsstyring gennem optimering af driftsformer og fagligt kvalificeret sagsbehandling i enkeltforanstaltninger.

Læs mere om styringsaftalen her.

Udviklingsstrategi 2018

Formål med udviklingsstrategien

Udviklingsstrategien skal:

- have fokus på indhold og effekt af indsatsen for borgerne
- skabe synlighed og gennemsækelighed om kapacitet og behov for pladser
- sikre koordination og udvikling af tilbud særligt til små målgrupper og målgrupper med komplicerede problemer, så ekspertise og ressourcer anvendes hensigtsmæssigt

I bilag 1 kan du læse mere om kommunernes vurdering af sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel, kommunernes planer og etablering af nye tilbud samt oplevede tendenser og udviklingstræk [\[link\]](#)

I bilag 2 fremgår vurderinger og tendenser i forhold til de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger. Bilaget indgår som et fælles dokument i de 5 regionale rammeaftaler [\[link\]](#)

Sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel

Udviklingsstrategien har fokus på udviklingen af de tilbud, der er omfattet af rammeaftalen, og skal samtidig indeholde et samlet skøn over behovet for pladser og tilbud. Udviklingsstrategien tager afsæt i indberetninger fra de 19 kommuner og Region Midtjylland.

Overordnet tilkendegiver de midtjyske kommuner, at der er sammenhæng eller høj grad af sammenhæng mellem kommunernes behov for specialiserede tilbud og det samlede udbud af tilbud, der er omfattet af rammeaftalen på både voksenområdet og børn- og ungeområdet.

Begge områder oplever dog en mindre grad af sammenhæng på tilbud til borgere med alkohol- og stofmisbrug.

På voksenområdet noteres der en tendens til, at der kommer flere borgere med hjerneskader, autismespektrumforstyrrelser samt dobbeltdiagnoser. På sigt kan der derfor være behov for at være opmærksom på sammenhængen på disse områder.

På børne- og ungeområdet noteres der en tendens til, at der er et øget fokus på tidlig opsporing og forebyggende foranstaltninger, så brug af institutionsanbringelser mindskes.

Fælles udviklingsområder i 2018

I Rammeaftale 2018 har de midtjyske kommuner og Region Midtjylland i fællesskab peget på en række områder, hvor det findes særlig vigtigt, at der arbejdes med fælles strategiske indsatser.

Når rammeaftalen er godkendt i alle byråd og regionsrådet, udarbejdes der for hvert af udviklingsområderne et kommissorium med aftaler om, hvordan der vil blive arbejdet med området i det mellemkommunale/regionale samarbejde.

Et væsentligt pejlemærke for udviklingsområderne er sikring af uddannelse og beskæftigelse for borgere, der står uden for arbejdsmarkedet, ikke mindst de unge

Voksenhandicap – implementering af rammepapir

Voksenhandicapområdet videreføres som udviklingsområde i 2018 med særligt fokus på implementering af det fælleskommunale rammepapir, der er udarbejdet i forbindelse med Rammeaftale 2017 [\[link\]](#)

Rammepapiret beskriver fælles målsætninger og tilgange på voksenhandicapområdet. KKR har formidlet rammepapiret til kommunerne og regionen med henblik på, at rammepapirets fælles overordnede målsætninger indtænkes og forankres lokalt.

Effekt og progression – hvordan ved vi, at indsatsen virker?

Der sættes fokus på viden- og erfaringsudveksling på tværs af kommunerne og regionen i forhold til, hvordan man kan arbejde med at sætte faglige mål for borgerne med fokus på progression og udvikling. KKR ønsker herigennem at der arbejdes med andre tilgange til styring, end den traditionelle økonomiske styring.

Udviklingsområdet skal understøtte øget fokus på effekt og progression med henblik på at sikre, at indsatsen giver størst muligt udbytte for den enkelte borger.

Opfølgning på tidligere års udviklingsområder

Gennem de seneste år er der blevet arbejdet med en række fælleskommunale- og regionale udviklingsområder i det midtjyske samarbejde om rammeaftalen.

Udviklingsområderne har været med til at løfte udviklingen på en række konkrete områder og målgrupper.

- Fælles metodeudvikling- og anvendelse har været et fælles udviklingsmål gennem en årrække. Senest i Rammeaftalen for 2017, hvor DASSOS i samarbejde med Metodecentret igangsatte et fælles metodeudviklingsprojekt, kaldet "Styrket social integration af borgere med handicap i botilbud".

Projektet fokuserer på afprøvning af tværsektorielle arbejdsmetoder inspireret af collective impact tilgangen. Tilgangen er blevet afprøvet på 2 botilbud i den midtjyske region, og der er blevet udarbejdet en metodeguide som andre botilbud kan lade sig inspirere af. Læs mere om projektet her [\[link\]](#).

- På psykiatriområdet er der udarbejdet et fælleskommunalt rammepapir, der sætter en fælles ramme og retning for de tilgange som de enkelte kommuner og regionen opfordres til at arbejde med på social- og sundhedsområdet.

I 2017 har der været særlig opmærksomhed på psykiatriområdet, og KKR har anbefalet nye fælles mål. Du kan læse rammepapiret her [\[link\]](#)

- Borgere med svære spiseforstyrrelser har været et fælles udviklingsområde gennem de seneste år.

Der er udarbejdet en række anbefalinger, som skal være med til at sikre tidlig opsporing og smidighed i indsats og behandling i samarbejdet mellem borger, kommune, region og øvrige aktører. Du kan læse anbefalingerne her [\[link\]](#)

Styringsaftale 2018

Formål med styringsaftalen

Styringsaftalen skal lægge rammerne for kapacitets- og prisudviklingen i det kommende år for de tilbud, der er omfattet af Rammeaftalen.

Du kan læse mere her, om hvilke tilbud, der er omfattet af Rammeaftalen [\[link\]](#)

Formålet med styringsaftalen er at øge bevidstheden om og stillingtagen til de styringsmæssige konsekvenser af, at kommunerne køber og sælger pladser på tværs af kommunegrænserne.

Det medfører et behov for at koordinere rammerne for køb og salg på det specialiserede social- og specialundervisningsområde.

Nyt i Styringsaftale 2018

Styringsaftalen er i al væsentligt uændret i forhold til Rammeaftalen for 2017, herunder den aftalte takstreduktion på minimum 3 % i perioden 2015 – 2018, med mulighed for at medregne den reduktion af taksterne, der er gennemført fra 2014 til 2015.

I styringsaftale 2018 er der sket en ændring i indregning af egenbetalingen. Ændringen fra netto til brutto takstprincip har betydet, at det nu er handlekommunens ansvar at beregne og opkræve beboerens egenbetaling efter serviceloven.

Fortsat udgiftsstyring med fokus på enkeltforanstaltninger

Udover den aftalte takstreduktion vil der i 2018 blive sat fokus på metoder og værktøjer til udgiftsstyring gennem optimering af driftsformer og fagligt kvalificeret sagsbehandling i enkeltforanstaltninger.

Takster

Takstreduktion

Kommunerne og Region Midtjylland har indgået en fler-årig aftale, gældende fra 2015–2018. Her forpligtiger den enkelte driftsherre i Midtjylland sig på at reducere sit takstberegningsgrundlag for rammeaftaleområdet på 3% i perioden 2015-2018, med mulighed for at indregne reduktionen fra 2014-2015.

Takstreduktionen er beregnet på baggrund af budgettal. Fra og med 2017 foretages løbende opfølgning baseret på realiserede tal. Der følges gennem perioden op på takstreduktionen for at følge om målet bliver opfyldt eller der er behov for yderlige tiltag.

Regulering af over/underskud

Takstbekendtgørelsen redegør for, at driftsherre skal indregne tidligere års over- og underskud i taksterne. Hvis over-underskud overstiger +/- 5% skal det reguleres i taksterne to år efter.

Underskud op til 5% kan ikke indregnes i taksterne, men skal i stedet dækkes via effektiviseringer eller lignende tiltag.

I bilagene til styringsaftalen finder du:

- Angivelse af, hvilke konkrete tilbud der er omfattet af styringsaftalen.
- Aftaler om udviklingen i taksterne for tilbud omfattet af aftalen.
- Aftaler om prisstrukturen for de omfattede tilbud.
- Aftaler om oprettelse og lukning af tilbud og pladser.
- Aftaler om principper for evt. indregning af driftsherrens udgifter ved oprettelse og lukning af tilbud aftalt i rammeaftaleregion.
- Aftaler om frister for afregning for brug af tilbud.

Bilagene til styringsaftalen findes her [\[link\]](#)

Ingen af de midtjyske kommuner har tilkendegivet, at de ønsker at overtage regionale tilbud i forbindelse med fastlæggelsen af styringsaftalen

Kontakt

Rammeaftale og bilag kan findes på hjemmesiden:

<http://rammeaftale.viborg.dk/Rammeaftale/Rammeaftale-2018>

Her findes information om de forskellige aktiviteter, der foregår i det midtjyske samarbejde på socialområdet.

Har du spørgsmål er du velkommen til at kontakte:

Sekretariat for Rammeaftaler
Prinsens Alle 5
8800 Viborg

Mail: takst@viborg.dk

Processen bag Rammeaftale 2018

Rammeaftale 2018 er udarbejdet i en åben dialog mellem de 19 kommuner og Region Midtjylland.

Der har været dialog mellem politiske aktører ved bl.a. januarkonferencen, på møder i Kommunekontaktrådet (KKR) og gennem politisk høring af vision og udviklingsområder i kommunerne og regionen.

Den Administrative Styregruppe for Social- og Specialundervisningsområdet (DASSOS), har stået for at udarbejde rammeaftalen.

Rammeaftalen skal senest den 15. oktober 2017 være godkendt i de 19 midtjyske kommunalbestyrelser og regionsrådet.

Rammeaftale 2018 er gældende for perioden 1. januar til 31. december 2018.

Du kan læse om organiseringen på det specialiserede socialområde i Midtjylland og arbejdet med rammeaftalen her. **[\(link\)](#)**

Bilag til Rammeaftale 2018

Bilag til Udviklingsstrategi 2018

- Bilag 1 Vurdering af nuværende og fremtidige behov for pladser [\(link\)](#)
- Bilag 2 Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger [\(link\)](#)
- Bilag 3 Udviklingsplan for Sølund, 2018 [\(link\)](#)
- Bilag 4 Udviklingsplan for specialområde autisme, Region Midtjylland [\(link\)](#)
- Bilag 5 Udviklingsplan for specialområde socialpsykiatri voksne, Region Midtjylland [\(link\)](#)
- Bilag 6 Organisering af det fælleskommunale- og regionale samarbejde i Midtjylland [\(link\)](#)

Kommissorier for arbejdet med Rammeaftalens udviklingsområder (tilgængelige primo 2018)

- Bilag 7 Kommissorium: Implementering af rammepapir voksenhandicap
- Bilag 8 Kommissorium: Effekt og progression - hvordan ved vi, at indsatsen virker?

Bilag til Styringsaftale 2018

- Bilag 9 Bilag til styringsaftale 2018 [\(link\)](#)
- Bilag 10 Tilbudsviften pr. januar 2018 (tilgængelig primo 2018)
- Bilag 11 Oversigt over antal pladser omfattet af rammeaftalen (tilgængelig primo 2018)

Bilagene kan findes på hjemmesiden: <http://rammeaftale.viborg.dk/Rammeaftale/Rammeaftale-2018> [\(link\)](#)

**Rammeaftale på det specialiserede social-
og specialundervisningsområde for de 19
midtjyske kommuner og Region Midtjylland**

KKR
MIDTJYLLAND